

Abstrakt

Předkládaná rigorózní práce je zacílena na římská vojenská zařízení z blízkého i vzdálenějšího okolí keltiberského města Numantia (2. století př. Kr.) a na jejich zpracování z co nejširšího úhlu pohledu. Jedná se o téma, které dosud nebylo v české odborné literatuře pojednáno.

Z hlediska komplexnosti a zároveň pro uvedení do řešené problematiky je podán stručný přehled římského dějinného odkazu. Z důvodu začlenění tématu do širšího historicko-geografického rámce se další řádky zaměřují na lokality vojenského charakteru z různých zemí a s datací do 3.–1. století př. Kr. Tato naleziště se stala cenným zdrojem studijního materiálu.

Jádro práce sestává ze dvou částí: teoretické a praktické. Teoreticko-metodologický přístup je zacílen na přehled literárních, ikonografických, epigrafických a archeologických pramenů – vážících se k Numantii a jejímu okolí – a na zhodnocení jejich výpovědní hodnoty. Metoda analogie je založena na zpracování a vyhodnocení archeologických poznatků z celkem pěti desítek táborů římského vojska, které byly vystavěny na území Iberského poloostrova a datovány do 3.–1. století př. Kr. Geografický výzkum přináší objevné poznatky. Jeho realizace spočívá na třech vektorových mapových listech MTN10 španělské oblasti Soria o celkové výměře ca 100 km² a na zpracování v prostředí ArcGIS. Příslušná archeologická data z okolí Numantie byla georeferencována, vektorizována a společně s digitálními výškopisnými a polohopisnými daty dále zpracovávána. Jedná se o celkem 408 nově vytvořených geoprostorových objektů, vektorově reprezentovaných pomocí bodů, linií a polygonů. Kromě metodiky zpracování je předložena podrobná analýza, syntéza a interpretace vyexportovaných digitálních modelů, histogramů sklonitosti a výškových profilů terénu, rastrů viditelnosti. Klíčovým zjištěním/ověřením je minimální sedmimetrová výška strážních věží Scipionovy obléhací hradby a táborů č. III a V Renieblas.

Druhý samostatný svazek tvoří rozsáhlá obrazová dokumentace, z většiny ilustrující výše prezentovaný geografický výzkum.

Klíčová slova: Římská republika – římské válečnictví – numantinské války – římská vojenská archeologie – Ibérie – Renieblas – Numantia – Scipionův *circumvallation* – tábory – strážní věže – militaria – GIS – digitální model – analýza viditelnosti – linie pohledu – jednoduchá viditelnost – kumulativní viditelnost – násobná viditelnost